

Binnengebied Schaliken

Inrichtingsplan en masterplan voor de inrichting en bestemming van het binnengebied Schaliken

BRUT
BRUT architecture & urban design
Antoine Dansaertstraat
92, 1000 Brussel
www.brut-web.be
info@brut-web.be

+ **LAMA**
LAMA landscape architects
Heultjedorp 11, 2260 Westerlo
www.lamaland.eu
info@lamaland.eu

+ **TALBOOM**
studiebureau Talboom
A. Meersmansdreef 1, 2870 Puurs
www.talboom.be
studiebureau@talboom.be

Inleiding

WAAROM DEZE STUDIE?

- Begin 2015 startte BRUT architecture and urban design, LAMA landscape architects en Talboom met de studie rond het binnengebied Schaliken, in opdracht van de Stad Herentals.
- De opgave omvat een dubbele opdracht, enerzijds wordt een inrichtingsplan uitgewerkt, dat concrete ingrepen op korte termijn omvat. Anderzijds wil de Stad ook een masterplan, om de ruimtelijke ontwikkeling van het bouwblok op lange termijn te sturen.
- Regelmatig was er ambtelijk overleg en werd het ontwerp teruggekoppeld met het stadsbestuur. De voorstellen die nu voorliggen vormen het voorontwerp, dat in oktober is goedgekeurd door het College van Burgemeester en Schepenen. Het is geen afgewerkt plan. Alle voorstellen die hier worden getoond liggen voor ter discussie.

Luchtfoto met aanduiding van het projectgebied

KORTE TERMIJN: INRICHTINGSPLAN

- Het inrichtingsplan omvat enkele concrete deelprojecten in de publieke ruimte, uit te voeren op korte termijn. Deze deelprojecten omvatten een opwaardering van 't Loopke en het Stadspark Van Hilst, de heraanleg van de parking in het binnengebied en een tijdelijke inrichting van de publieke ruimte.
- De start van de uitvoering is gepland vanaf de zomer 2016, de oplevering moet gebeuren tegen eind 2016
- In een volgende fase zal het voorontwerp vertaald worden in een concreet uitvoeringsproject. Op dat moment zal er ook een raming gemaakt worden van de investeringskost. Het zou kunnen dat er dan keuzes moeten gemaakt worden.
- De informatie over dit deel van de studie vindt u op de panelen met de groene kleur. Deze panelen staan opgesteld aan de ingang van 't Loopke en het Stadspark aan de Belgiëlaan.

LANGE TERMIJN: MASTERPLAN

- Het masterplan zet een visie uit voor de ruimtelijke ontwikkeling van het volledige bouwblok, op lange termijn. De bedoeling is om de toekomstige ontwikkelingen in goede banen te leiden en op elkaar afstemmen.
- Deze langetermijnvisie moet voldoende concreet zijn, zodat de Stad dit masterplan kan gebruiken als leidraad om voorstellen van ontwikkelingen te beoordelen en te sturen. Anderzijds moet deze visie voldoende flexibel om ontwikkelingen op maat toe te laten.
- De illustraties zoals voorgesteld op de panelen mogen daarom ook niet letterlijk genomen worden. Het is niet de bedoeling dat de nieuwe ontwikkelingen dit beeld exact volgen. Wel is het de bedoeling dat ze binnen de algemene visie, waarop deze beelden zijn gestoeld, passen.
- De informatie over dit deel van de studie vindt u op de panelen met de bruine kleur. Deze panelen staan opgesteld aan 't Hof in het Hofkwartier.

Een aantal afspraken

INFOMARKT: VRIJDAG 6 NOVEMBER

- Vanaf 09.30 uur aan 't Hof
- Het ontwerpteam staat met deze panelen op de vrijdagmarkt om duiding te geven bij de plannen

BEGELEIDE WANDELINGEN: ZATERDAG 7 NOVEMBER

- Om 09.30 uur aan 't Hof
- Het ontwerpteam maakt een wandeling in het projectgebied en geeft ter plekke toelichting

PRESENTATIE: ZATERDAG 7 NOVEMBER

- Om 11.00 uur in de Lakenhal, Grote Markt
- Het ontwerpteam presenteert de plannen, achteraf is er tijd voor een open gesprek

WAT VERWACHTEN WE VAN U ?

- Tijdens deze publieke tentoonstelling tonen we jullie het voorontwerp van zowel het inrichtingsplan (projecten op korte termijn) als het masterplan (visie op lange termijn). Deze voorstellen zijn uiteraard gestoeld op een uitgebreide analyse en zijn reeds bediscussieerd met verschillende betrokken actoren en het stadsbestuur. Het is nu de bedoeling om zoveel mogelijk feedback te krijgen van bewoners en gebruikers. Bij deze tentoonstelling staat een ideeënbus waarin al uw reacties, vragen en ideeën worden verzameld.
- Heeft u alle panelen bekeken? Naast de ideeënbus vindt u lege formulieren waarop u uw opmerkingen kunt invullen. Dit kunnen nieuwe ideeën zijn, aandachtspunten, maar ook vragen.

ENKELE AANDACHTSPUNTEN

- Probeer in het achterhoofd te houden dat het over de algemene structuur van het projectgebied gaat en niet over individuele bezorgdheden.
- Richt u niet op slechts één onderdeel, maar probeer zoveel mogelijk over alle thema's en plekken na te denken.
- Focus evenveel op de positieve als op de negatieve punten.
- Het is belangrijker dat we van iedereen de belangrijkste positieve en negatieve punten kennen, dan dat we van iedereen alle punten kennen.
- Voor het langetermijnverhaal gaat het in de eerste plaats om een masterplan. Het gaat dus over de grote ruimtelijke lijnen van het toekomstige bouwblok. Probeer u te richten op de algemene structuur en niet zo zeer op de details. Deze detailinvullingen worden immers pas in een later stadium concreet vorm gegeven.

Analyse van de bestaande situatie

EEN RIJKE GESCHIEDENIS

- De Grote Markt, het Hofkwartier en de Zandstraat behoren tot de historische structuur van Herentals
- Het binnengebied was gelegen aan achterkant van deze straten, maar wel gelegen binnen de omwalling
- Het binnengebied was aanvankelijk groen, bestaande uit velden en tuinen met een structuur van grachten en een centrale beek
- 't Loopke volgt de vroegere loop van deze centrale beek
- De Nieuwstraat en de Vaarstraat werkten later het bouwblok af met nieuwe bebouwing
- Het Stadspark Van Hilst was vroeger onderdeel van de tuin van het domein van Ferdinand Van Hilst (1865-1929), een schoenenfabrikant
- Later werden delen van deze tuin verkaveld, het Stadspark werd eigendom van de Stad

VERSPREID PARKEREN IN HET BINNENGEBIED

- Er is momenteel geen duidelijke organisatie van het parkeren op schaal van het bouwblok
- Het publiek en privaat parkeren zit verspreid over het bouwblok, met verschillende in- en uitritten naar de omgevende straten
- De huidige (betalende) publieke parkeerplaatsen liggen wat verstopt en zijn enkel gekend bij degenen die ze weten liggen
- Het parkeerverkeer moet door het Hofkwartier en over de Grote Markt
- De huidige parking ligt er onverzorgd bij, vandaar dat de Stad besloten heeft om deze parking in het binnengebied heraan te leggen

VERSNIPPERING EN ACHTERKANTEN

- We treffen veel onafgewerkte achterkanten naar het binnengebied toe aan met hekwerk, hagen, muren en blinde gevels.
- Slechts op een beperkt aantal plekken vinden we een actieve gevel naar het binnengebied toe. (bvb. 't Hof, de Jeugddienst, het CC Schaliken)
- De terreinen die tussen deze achterkanten overblijven zijn, buiten het Stadspark en de tuin van het CC, vaak onbestemd of op een ad hoc manier ingericht als parking
- 't Loopke biedt een snelle verbinding tussen de Belgiëlaan, de Zandstraat en de Grote Markt, maar het wandelpad is modderig, onverlicht en loopt grotendeels tussen muren, wat een benauwd en onveilig gevoel in de hand werkt

WAARDERING VAN HET HUIDIG BOMENBESTAND

- Er zijn heel wat waardevolle bomen aanwezig in het binnengebied
- In de eerste plaats in het Stadspark
- Maar ook op andere plekken, zowel op het publieke domein als op private kavels
- Met dit bomenbestand wordt zo goed als mogelijk rekening gehouden bij de korte en lange termijn ontwikkeling van het bouwblok
- Er is een opmeting opgemaakt van het binnengebied, waardoor de locatie van de bomen bekend is, deze werd aangevuld met inventarisatie op het terrein

Korte termijn Inrichtingsplan

Het eerste luik van deze studieopdracht omvat een inrichtingsplan van de publieke ruimte in het bouwblok. Dit zijn concrete projecten die op korte termijn gerealiseerd zullen worden. Het Stadspark wordt in ere hersteld en 't Loopke wordt heraangelegd, met aandacht voor vlotte en veilige verbindingen vanaf de Belgiëlaan, doorheen het bouwblok, naar de Grote Markt en omliggende straten. De bovengrondse parking achter 't Hof schuift naar het noorden en wordt ontsloten via de Belgiëlaan. Zo komt er achter 't Hof en hotel Karmel open ruimte vrij voor een nieuwe ontmoetingsplek.

VAN PLAN NAAR UITVOERING: KEUZES EN PRIORITEITEN

Met de stippellijn wordt een onderscheid gemaakt tussen twee zones in het plan. De zone aangeduid in stippellijn, is de zone waarbinnen de herinrichting een permanent karakter kan hebben. De ingrepen worden niet gehinderd door toekomstige ontwikkelingen en kunnen dus voor lange tijd blijven liggen.

De zone zonder stippellijn heeft een tijdelijk karakter. Deze worden nu heringericht, maar kunnen door nieuwe ontwikkelingen op lange termijn (zie panelen masterplan lange termijn) opnieuw in het vizier komen. In de heraanleg van deze plekken wordt hiermee rekening gehouden.

PERMANENTE EN TIJDELIJKE INGEPEN

Dit overzichtplan toont een totaalontwerp waarin we alle plekken, die volgens ons op korte termijn opfrissing kunnen gebruiken, hebben meegenomen. In de volgende fase van het project zal dit voorontwerp vertaald worden naar een concreet uitvoeringsproject. Op dat moment zal er ook een raming gemaakt worden van de investeringskost. Het zou kunnen dat er dan keuzes moeten gemaakt worden omdat niet alles past binnen het voorziene budget. Daarom vinden we het ook belangrijk om van u te horen welke volgens u de belangrijkste prioriteiten zijn die zeker niet mogen ontbreken in de uitvoering op korte termijn.

- 1.** Het Stadspark krijgt een nieuwe entree, gecombineerd met 't Loopke. De muren worden aan deze toegang verlaagd of opengebroken, zodat er meer doorzicht ontstaat. Naast de trappenpartij, wordt er ook een ruime helling voorzien, voor fietsers, rolstoelen en kinderwagens.
- 2.** De doorgang tussen het Stadspark en het binnengebied wordt verbreed, ook hier worden enkele muren verlaagd of opengebroken.
- 3.** Verblijfsruimten met zitbanken, geaccentueerd met een aanleg in natuursteen, worden aangelegd langsheen 't Loopke.
- 4.** 't Loopke wordt heraangelegd in beton, met een rand van natuursteen.
- 5.** Een laagte in de groenzone doet dienst als opvang en infiltratie van het oppervlaktewater van de parking.
- 6.** De groenzone wordt langs de parking licht opgehoogd, als visuele buffer tussen 't Loopke en de parking.
- 7.** De bestaande bomengroep, met wadi voor de infiltratie van oppervlaktewater, wordt behouden.
- 8.** De verbinding tussen 't Loopke, richting Zandstraat, wordt ruimer. De muren worden hier ook verlaagd, zodat er een visuele relatie ontstaat tussen 't Loopke en het binnengebied.
- 9.** De toegang tot de tuin van het CC Schaliken wordt gemarkeerd met een aanleg in natuursteen.
- 10.** Het voetpad aan de Belgiëlaan krijgt een aanleg in natuursteen ter hoogte van het Stadspark. Het historisch hekwerk wordt zoveel mogelijk bewaard. Enkele parkeerplaatsen aan de Belgiëlaan, ter hoogte van het Stadspark, worden opgeheven en ingeplant met bomen als markering van het Stadspark.
- 11.** Het skatepark, geïntegreerd in het Stadspark, en krijgt een entree aan de Belgiëlaan.

12. Een groen talud ligt tussen het skatepark en het Stadspark. Het bestaande niveauverschil wordt aangewend voor het skatepark.

13. De bestaande vijver krijgt een nieuwe betekenis als opvang voor het regenwater. Hierover komt een nieuw bruggetje als bijzonder parkelement.

14. Centraal in het Stadspark komt er een grotere open ruimte, met een zitrand met houten dek om op te liggen en zitten.

15. Het bestaande speeltoestel wordt geïntegreerd in een nieuwe speelzone, met zitranden, vlakbij de Jeugdendienst. Aan de Jeugdendienst, in het voormalige koetshuis, wordt een pleintje voorzien.

16. De publieke parking in het binnengebied wordt ontsloten via de Belgiëlaan. De rijweg wordt aangelegd in waterdoorlatende verharding, de parkeerplaatsen met gerecupereerd steenpuin. Waardevolle bomen, een kastanje en notelaar, worden behouden.

17. De doorsteek langs het CAW sluit aan op de nieuwe inrichting, en verbindt het binnengebied met het Hofkwartier en verder naar Sancta Maria en het Begijnhof.

18. Achter 't Hof komt een nieuwe verblijfsplek met een grasheuvel. De grond hiervan is afkomstig van de tijdelijke parking. De bestaande bomen blijven behouden.

19. 't Loopke wordt een pleinruimte op de overgang tussen het binnengebied en de Grote Markt

20. Een raster van gerecupereerde boomstammen maakt een flexibele invulling mogelijk, bijvoorbeeld als spelaanleiding, als zitbank, als tentoonstelling, ...

Grote kaart op de volgende pagina

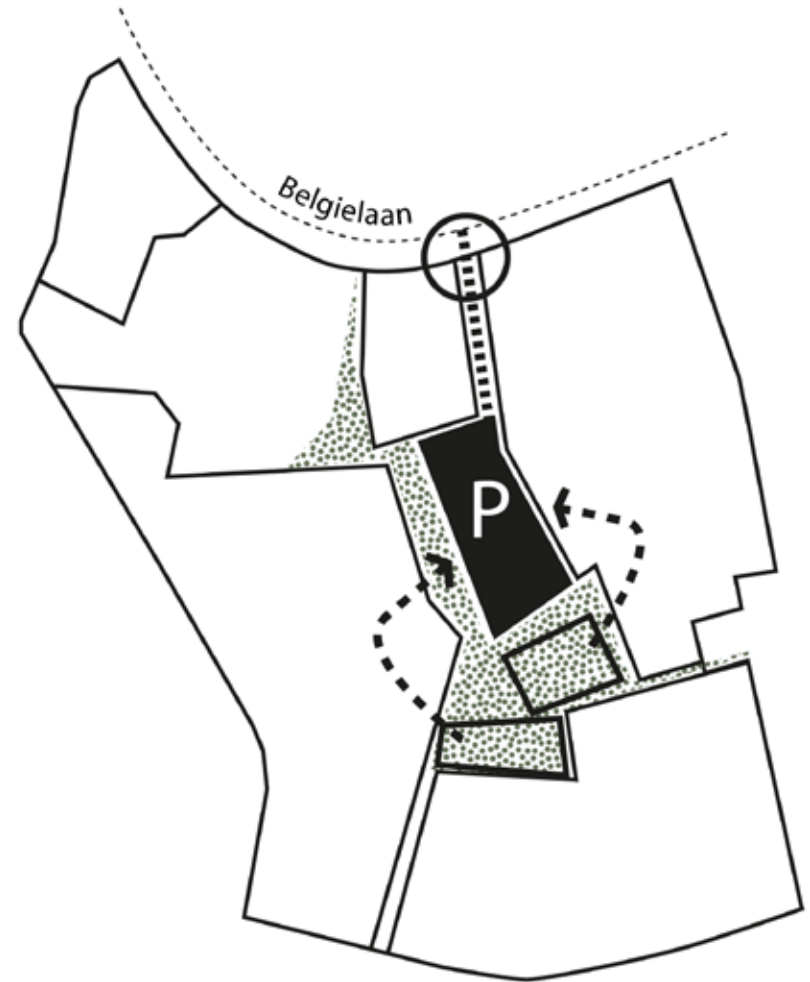
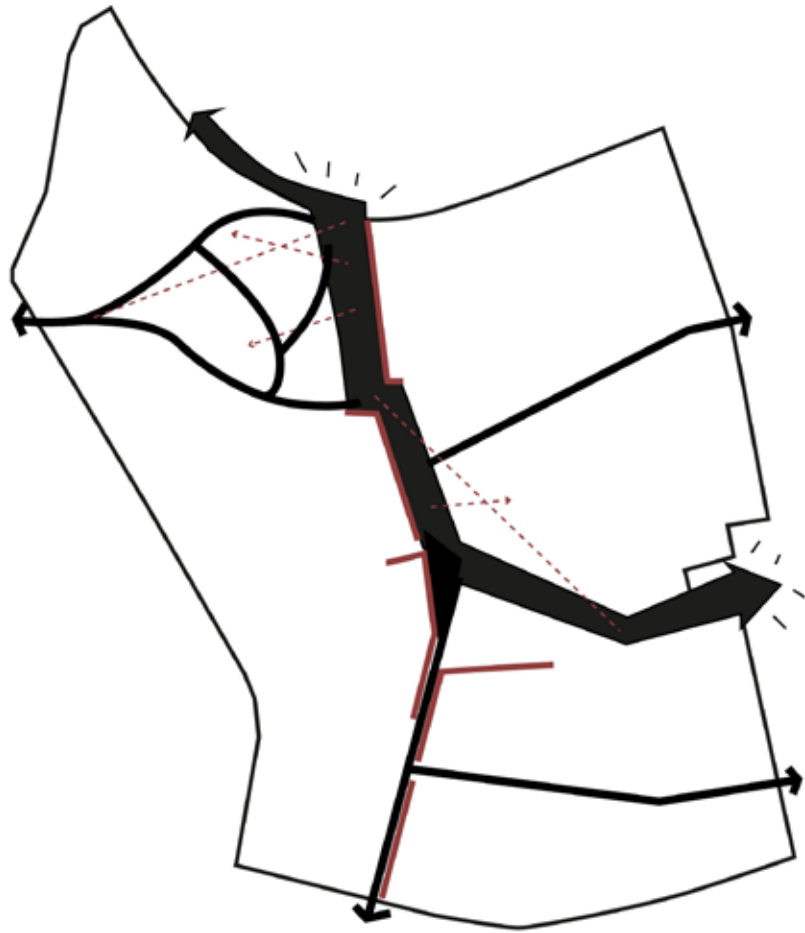

Krachtlijnen

Onderstaande schema's illustreren de dragende concepten van het inrichtingsplan. Ze illustreren de visie op de publieke ruimte in het bouwblok, zowel op schaal van Herentals, als op schaal van het bouwblok. Ze tonen wat onze algemene bedoeling is met de drie deelprojecten: het Stadspark Van

Hilst, 't Loopke en de publieke parking. Door de parking te verplaatsen richting Belgiëlaan komt er plaats vrij voor nog een vierde project, een nieuwe groene ontmoetingsplek op de overgang tussen de Grote Markt en het binnengebied.

EEN BELANGRIJKE VERBINDING OP GROTE SCHAAL

De herinrichting geeft enkele bijzondere kansen om het binnengebied onderdeel te maken van de openbare ruimte van Herentals. Slechts weinig mensen kennen en gebruiken het binnengebied, hoewel het heel centraal gelegen is binnen Herentals. Door het te verankeren in zijn omgeving met nieuwe duidelijke entrees kan het een schakel in het openbare ruimte netwerk worden.

Een eerste kans is het realiseren van een goede langzaamverkeersverbinding tussen het station en de binnenstad (Grote Markt en Zandstraat). Het Loopke zal hierin een belangrijke nieuwe schakel vormen.

De tweede kans is het maken van een nieuwe groene verblijfsruimte pal in het centrum. Het zal samen met het Begijnhof en de Netevallei een onderdeel worden van het groene ruimte netwerk van Herentals.

EEN GROEN BINNENGEBIED ALS UITBREIDING VAN HET STADSPARK

Door het Stadspark uit te breiden richting Grote Markt transformeert het binnengebied van braakliggend onbekend terrein naar centrale groene ruimte. Een groot deel van het binnengebied blijft dus publiek. Het Stadspark krijgt duidelijke entrees, voornamelijk aan de Belgiëlaan, en wordt een transparant en veilig park. De groene ruimte breidt zich uit tot aan de achterkant van het Hotel Karmel en reikt hiermee vanaf de Belgiëlaan tot aan de Grote Markt.

FIJNMAZIG NETWERK VAN TRAGE WEGEN ROND 'T LOOPKE

In het binnengebied zorgen bestaande en nieuwe verbindingen voor een fijnmazig netwerk voor fietsers en voetgangers. De verbindingen takken aan op bestaande routes in de omgeving en worden duidelijk gemaakt door nieuwe entrees die zichtbaar en toegankelijk zijn voor iedereen.

Het Loopke wordt als diagonale verbinding vanaf de Belgiëlaan tot de Grote Markt en de Zandstraat uitgewerkt als hoofdverbinding. Met een goede verharding, verlichting en het openwerken van de muren wordt het Loopke een aantrekkelijke, veilige en toegankelijke route. Op deze hoofdverbinding takken bijkomende verbindingen aan naar de omliggende straten. Ook in oost-west richting wordt een nieuwe verbinding vanaf het Stadspark doorheen het binnengebied naar Sancta Maria en het Begijnhofpark gerealiseerd.

EEN COMPACTE PARKING AAN DE BELGIËLAAN

Op korte termijn blijft een gedeelte van het binnengebied ingericht als parkeerplaats voor het centrum. Door de bestaande parking te verplaatsen richting de Belgiëlaan is het mogelijk deze rechtstreeks vanaf de hoofdweg te ontsluiten en het Hofkwartier en de Grote Markt hierdoor autoluwer te maken. De verbinding tussen de Belgiëlaan en de Grote Markt voor fietsers en voetgangers komt hierdoor ook niet in conflict met gemotoriseerd verkeer. Door de parking zo groen mogelijk in te richten behoudt het binnengebied zijn groen karakter.

Door de parking naar het noorden te schuiven komt de ruimte waar de parking vandaag gelegen is vrij. Deze ruimte zetten we in om een nieuwe groene ontmoetingsruimte op de overgang tussen de Grote Markt en het binnengebied te maken. Met tijdelijke inrichtingselementen willen we hiervan een plek maken die de bewoners van Herentals naar het binnengebied uitnodigt.

Stadspark Van Hilst

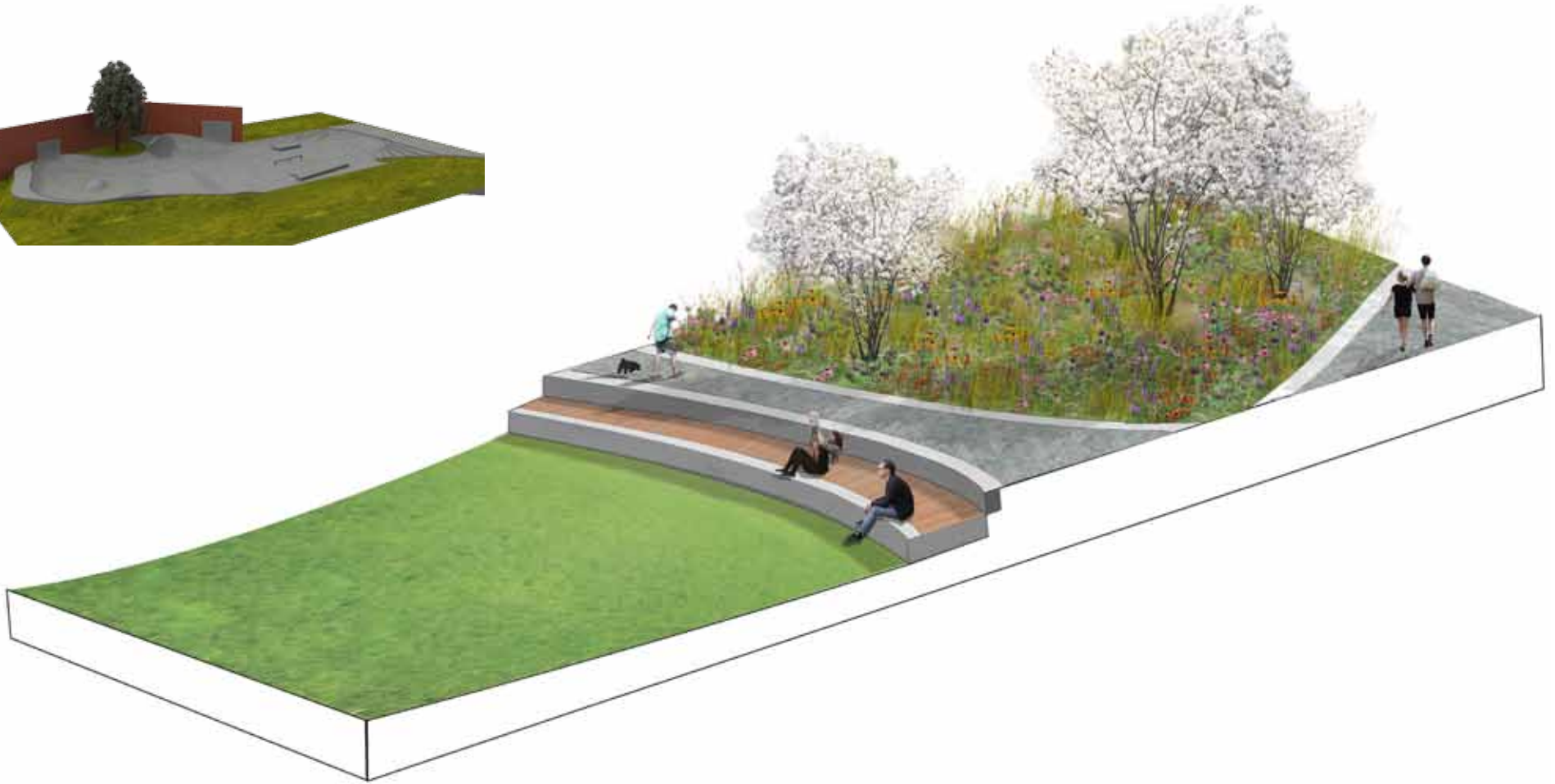
Het bestaande Stadspark is een restant van de oude villatuin van Hilst. Meerdere elementen zoals de vijver, het prieeltje en het bijzondere bomenbestand zijn hier restanten van. Wat vroeger een bijzondere en voorname tuin bij een villa was is nu echter een donker en weinig aantrekkelijk stadspark

geworden. Het Stadspark is duidelijk aan een opfrisbeurt toe. Om het park echt een betekenis te kunnen geven voor de stad is het nodig om het park te openen en het te vergroten en uit te breiden richting het binnengebied.

BELANGRIJKSTE ONTWERPINGREPEN

- Maken van duidelijke en uitnodigende toegangen. De bestaande parktoegang wordt verbreed en samengevoegd met de toegang naar het Loopke. Zo ontstaat één toegang voor het totale binnengebied. Door het realiseren van een hellingbaan is het toegankelijk voor iedereen.
- Terugbrengen van de voornaamheid van de villatuin en het herstellen van de bijzondere historische elementen zoals het prieeltje en de vijver.
- Openbreken van het gesloten en donkere karakter door het kappen van minder belangrijke bomen en verwijderen van onderbegroeiing. Hierdoor ontstaan nieuwe zichtassen doorheen het stadspark en vanaf het stadspark naar de omgeving. De oude waardevolle bomen blijven hierbij behouden. In het hart van het stadspark wordt een nieuwe en centrale open ruimte gecreëerd.
- Nieuwe paden. Het bestaande padenverloop wordt gewijzigd naar een logischer verloop met een betere verbinding tussen park en binnengebied.
- Aan de noordzijde van het stadspark wordt een kleinschalig skatepark ingepast, gedeeltelijk in het bestaande park en gedeeltelijk op het braakliggende terrein achter de noordelijke muur. Het skatepark krijgt een eigen toegang vanaf de Belgiëlaan.

Momenteel is 't Loopke een onverhard pad met een beperkte breedte (2 à 3 m) dat zich doorheen het binnengebied kronkelt. Het pad wordt begrensd door bakstenen muren die een bijzonder (historisch) karakter geven. Anderzijds geven deze muren ook een onveiligheidsgevoel door de gesloten

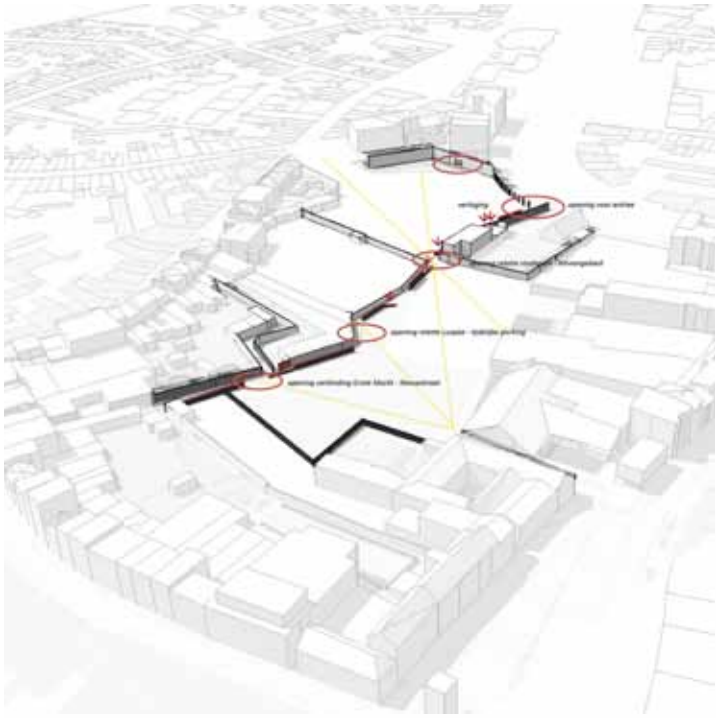
perspectieven. Doordat het pad niet verhard is, is het op vele momenten slecht toegankelijk. Bij de herinrichting wordt 't Loopke getransformeerd naar een veilig en aantrekkelijk wandel- en fietspad dat het stationsgebied verbindt met het centrum.

BELANGRIJKSTE ONTWERPINGREPEN

- De bakstenen muren krijgen een bijzondere behandeling. Ze worden op meerdere plekken verlaagd of opengeboken. Hierdoor ontstaan doorzichten en verbindingen binnen het binnengebied. Het onveiligheidsgevoel verdwijnt en maakt plaats voor transparantie. Door de muren op sommige locaties te behouden blijft het historische karakter bewaard. Door de muren te bewerken (klimplanten, schilderen, gebruiken als bank) krijgen ze ook een duidelijke functie in het binnengebied.
- Door de bestaande toegang van 't Loopke te verbreden en samen te voegen met de toegang van het stadspark krijgt het Loopke een duidelijk gezicht aan de Belgiëlaan.
- Het pad wordt verbreed en verhard waardoor het een goed toegankelijke fiets- en wandelverbinding wordt.
- Lijnverlichting wordt toegepast als begeleiding van de fietsroute zodat de route ook 's avonds veilig genomen kan worden.
- Als buffer tussen het Loopke en de parkeerplaats wordt een wadi of laagte voorzien die het regenwater opvangt en geleidelijk laat infiltreren. Deze laagte is een subtiele link naar de oude waterloop 't Loopke.

Schema met voorstel voor wateropvang. Langsheen het Loopke worden verschillende wadi's of laagtes voorzien die het regenwater opvangen en geleidelijk laten infiltreren

“Een veilig en aantrekkelijk wandel- en fietspad dat het stationsgebied, het Stadspark, binnengebied verbindt met de Grote Markt en Nieuwstraat. De historische bakstenen muren geven het een eigen karakter. Het maken van de wadi legt een subtiële link naar de oude waterloop ‘t Loopke”

Tijdelijke inrichting

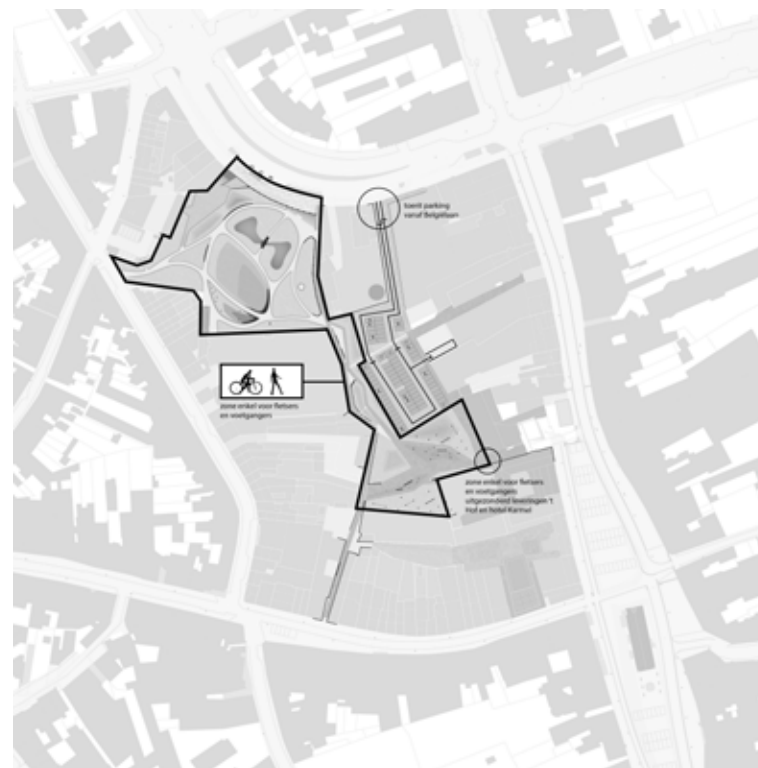
Een deel van de aanleg in het binnengebied is permanent, namelijk in het Stadspark en de heraanleg van 't Loopke. De bovengrondse publieke parking heeft een tijdelijk karakter aangezien deze plek afhankelijk is van toekomstige ontwikkelingen in het binnengebied. Door deze parking zoveel

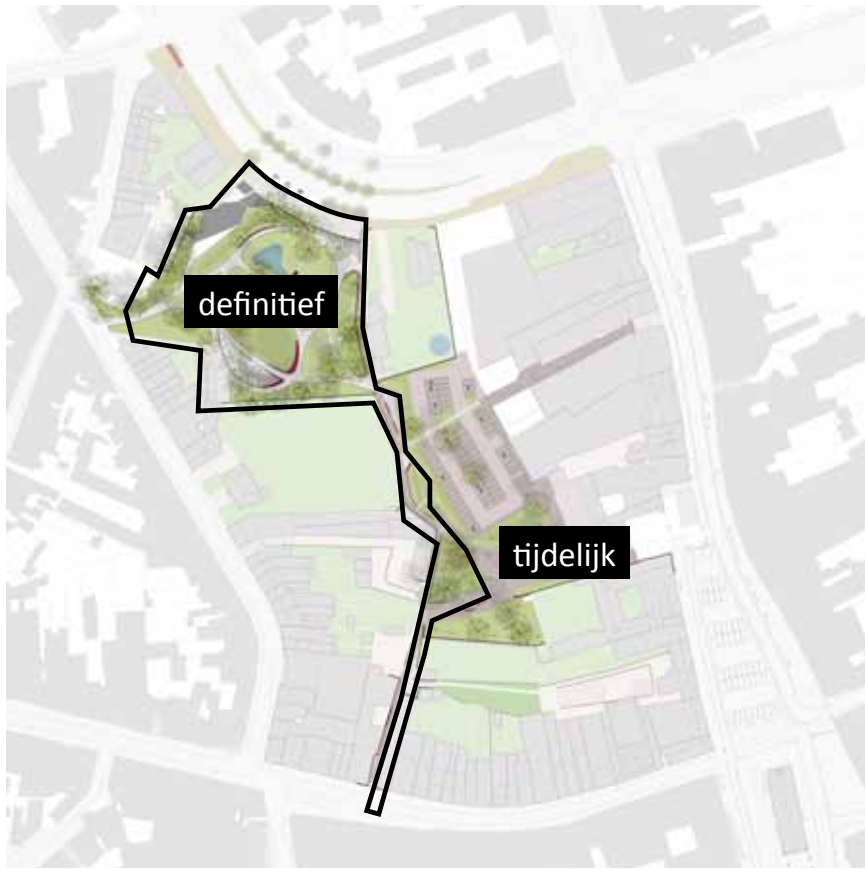
mogelijk naar de Belgiëlaan te schuiven komt er ruimte vrij achter 't Hof en hotel Karmel. Deze ruimte krijgt een tijdelijke invulling als groene publieke ontmoetingsplek op de overgang tussen de Grote Markt en het binnengebied.

BOVENGRONDSE PARKING

Vandaag bevindt zich achter het Hof een publieke betalende parking in het binnengebied. Hoewel deze parking heel centraal gelegen is in Herentals, kennen slechts weinig mensen deze locatie waardoor de parking onderbenut blijft. Hoewel het op lange termijn de bedoeling is om het bovengronds parkeren uit het binnengebied te halen en het binnengebied echt groen in te richten, blijft op korte termijn een gedeelte ingericht als parkeerplaats voor het centrum. Door de bestaande parking te verplaatsen richting de Belgiëlaan is het mogelijk deze rechtstreeks vanaf de hoofdweg te ontsluiten en het Hofkwartier en de Grote Markt hierdoor autolouwer te maken. Door de parking zo groen mogelijk in te richten behoudt het binnengebied zijn groen karakter. De tijdelijke parking wordt zoveel als mogelijk ingericht met de recuperatiematerialen die vanuit het binnengebied vrij komen (bvb. parkeerplaatsen in halfverharding van vermalen baksteen gerecupereerd van de afbraak van de muren langsheen 't Loopke). Hierdoor kan het uitvoeringsbudget gedrukt worden.

De parking wordt voor auto's ontsloten vanaf de Belgiëlaan. Voor voetgangers wordt de parking bereikbaar gemaakt vanuit alle richtingen en goed aangesloten op 't Loopke.

GROENE ONTMOETINGSRUIMTE

Door de parking in noordelijk richting te verschuiven komt de ruimte van de bestaande parking achter het Hof en Hotel Karmel vrij. Deze autovrije ruimte wordt onderdeel van de langzaamverkeersverbinding van Grote Markt naar station en tijdelijk ingericht als publieke ontmoetingsruimte.

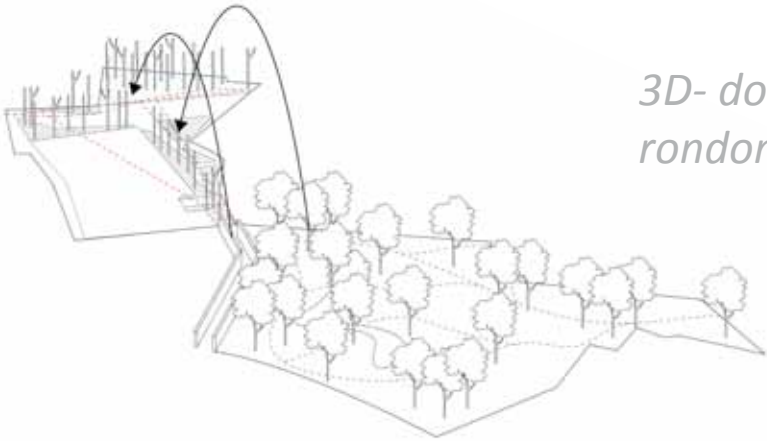
Hiervoor is een eerste voorstel uitgewerkt dat uitgaat van het hergebruik van de materialen die vrijkomen tijdens de werken op korte termijn. Dit geeft de ruimte om het budget zo veel mogelijk in te zetten voor de delen die definitief worden ingericht en het niet te spenderen aan 'tijdelijke' inrichtingen. Het voorstel bestaat uit een (open) raster van (boom)stammen die vrijkomen met de werken van het Stadspark. Het grid leent zich tot een flexibele inrichting waarin uiteenlopende programma's zoals speelmogelijkheden, zitplekken, tentoonstellingen, kunstprojecten, enz... kunnen plaatsvinden. Bestrating van bepaalde plekken kan voorzien worden in halfverharding van vermalen baksteen gerecupereerd van de afbraak van de muren langsheen 't Loopke De grond die vrijkomt met het heraanleggen van de tijdelijke parking wordt vrij ingezet als grondlichaam om reliëf te maken.

WAT DENK JIJ?

- We willen dit communicatiemoment echter ook graag aangrijpen als oproep voor ideeën, voorstellen voor de tijdelijke inrichting van deze ontmoetingsruimte en de programmatie ervan.
- Daarom doen we een warme oproep aan academies, tekenscholen en alle andere geïnteresseerde om ideeën te geven voor de tijdelijke inrichting op korte termijn.

Conceptschema om het recyclen van beschikbare materialen, in de tijdelijke aanleg, te illustreren

3D- doorsnede geeft een impressie van de groene ontmoetingsruimte rondom 't Loopke met een grid van boomstammen en een glooiend reliëf

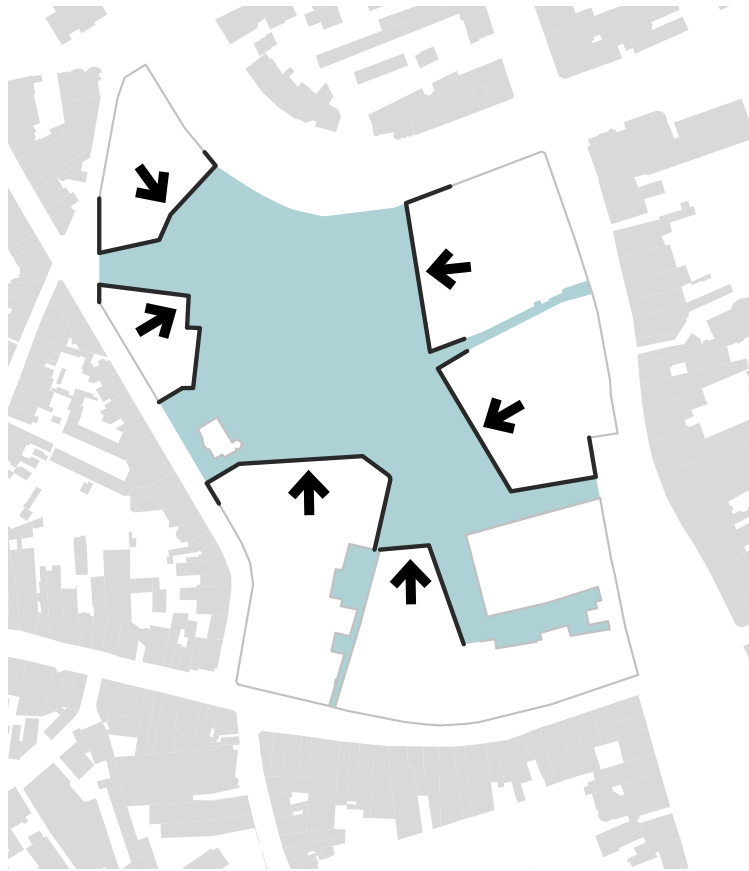
Lange termijnmasterplan

Krachtlijnen

Onderstaande schema's illustreren de dragende concepten van het masterplan. Ze illustreren de visie voor het bouwblok als geheel. Deze krachtlijnen blijven abstract, maar zijn wel gegroeid uit concreet ruimtelijk ontwerp onderzoek op kavelniveau. We willen zo verzekeren dat de krachtlijnen

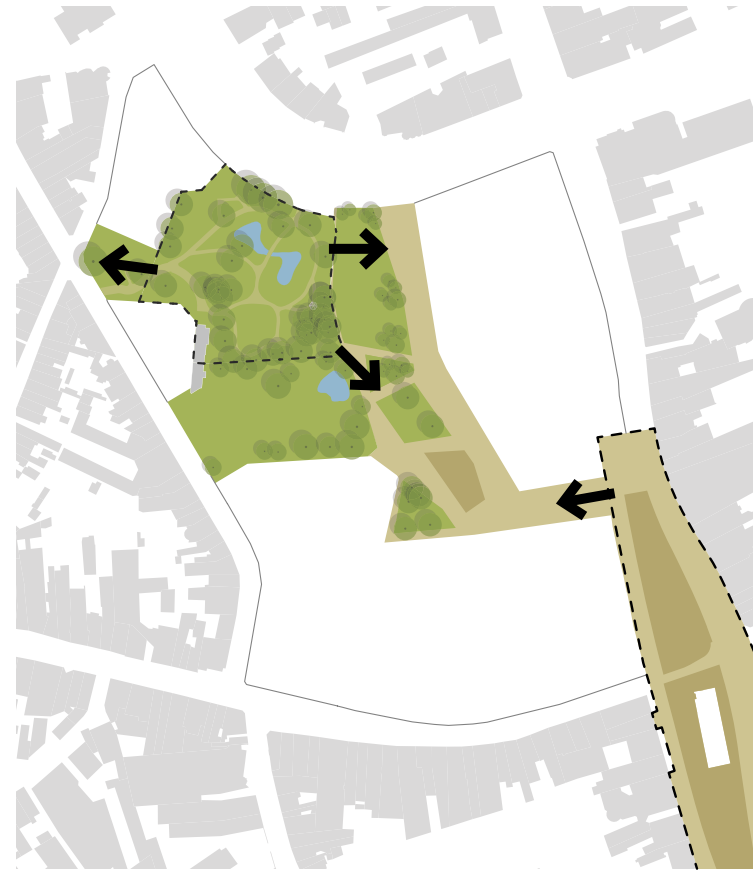
we uitzetten ook kunnen leiden tot haalbare deelprojecten die rekening houden met de eigendomsstructuur van het bouwblok. Nieuwe ontwikkelingen zullen moeten aantonen dat ze voldoen aan deze ruimtelijke ambities.

Het tweede luik van deze studieopdracht omvat een masterplan, dat de lange termijn ontwikkeling van het binnengebied moet sturen. Door middel van ontwerp onderzoek zijn de verschillende ontwikkelingsmogelijkheden in het binnengebied verkend. Dit werk werd vertaald in een algemene ruimtelijke krachtlijnen. Het is niet de bedoeling een eindplan op te maken, maar juist een flexibel ruimtelijk kader aan te bieden dat de ontwikkeling, in verschillende fases en met vele verschillende actoren, kan sturen in de richting van een gemeenschappelijk streefbeeld.

NIEUWE VOORKANTEN NAAR EEN GROEN BINNENGEBIED

- We werken de bebouwingsfragmenten en de onafgewerkte achterkanten langsheen de omgevende straten af met nieuwe voorkanten naar het binnengebied toe.
- Het hart van het binnengebied wordt een grote samenhangende open ruimte die op verschillende plekken contact maakt met de omgevende straten.
- De nieuwe bebouwing en deze open ruimte versterken elkaar en de overgang en interactie tussen beide moet op een kwalitatieve manier vorm gegeven worden.

ONTMOETING TUSSEN PARK EN PLEIN

- In de open ruimte van het binnenbouwblok vindt de geleidelijke overgang en ontmoeting tussen de zachte groene ruimte van het Stadspark en de verharde stedelijke ruimte van de Grote Markt plaats.
- Dit is tegelijkertijd een ontmoeting op grotere schaal tussen het groene landschap ten noorden van de stadskern, vanaf vallei van de Nete en het Netepark, via de Olympiadelaan en de Belgiëlaan, en de historische stadskern van Herentals.
- De ontmoeting tussen beide wordt vormgegeven in een hedendaags park met een afwisseling van groene ruimte en verharding.

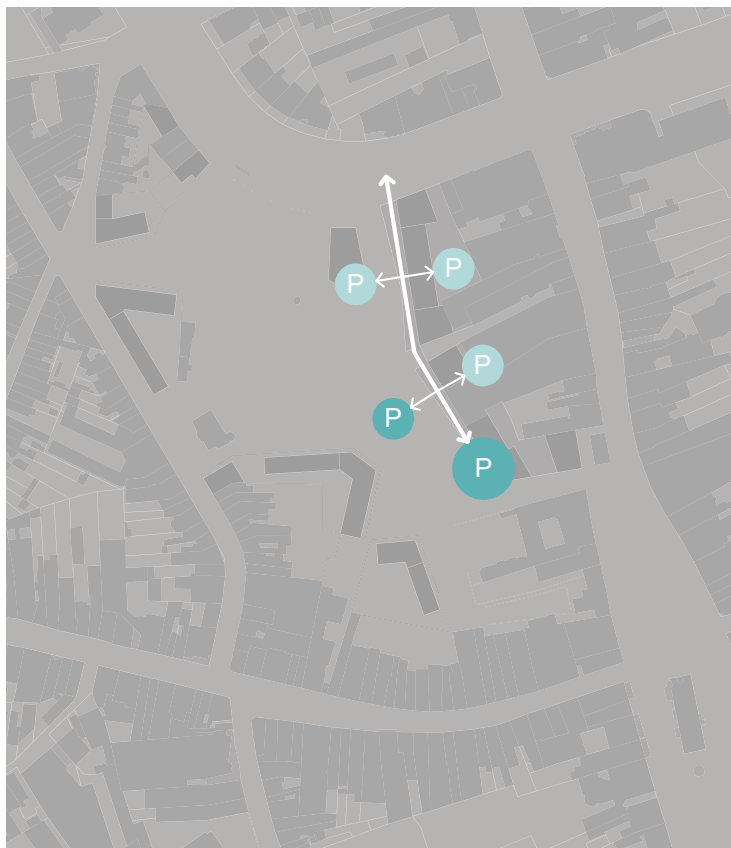
OPENPLOOIEN VAN TOEGANGEN EN ZICHTLIJNEN

- De relatie tussen het binnengebied en de omgevende straten wordt versterkt door de nieuwe toegangen open te plooiën naar het binnengebied toe.
- Langsheen de Belgiëlaan wordt het contactvlak tussen het groene binnengebied en de laan gemaximaliseerd. Het bouwblok toont z'n groene gezicht naar de Belgiëlaan.
- Met de nieuwe en bestaande bebouwing worden zichtlijnen gecreëerd vanaf de verschillende toegangen. Daarmee wordt getoond dat dit binnengebied geen achterkant meer is, maar een bestemming op zich. De doorzichten maken het bouwblok overzichtelijk

AUTOVRIJ BOUWBLOK

- De ambitie is om een autovrij bouwblok op lange termijn te maken. Dit wil zeggen dat het bovengronds parkeren op termijn moet verdwijnen. Zo kan de open ruimte in het bouwblok maximaal ingezet worden als verblijfsruimte en veilige verbindingsruimte voor zacht verkeer.
- Het idee is om alle nodige parkeerplaatsen ondergronds te brengen met toegang vanaf de Belgiëlaan. De Belgiëlaan is de beste ontsluitingsstraat rondom het bouwblok. Hiermee ontlasten we het Hofkwartier en de Grote Markt verder van autoverkeer.
- Zo krijgt het bouwblok echt één centrale toegang vanaf de Belgiëlaan en hoeven er in de rest van het bouwblok geen auto's te komen.

GEMEENSCHAPPELIJKE ONDERGRONDSE PARKING

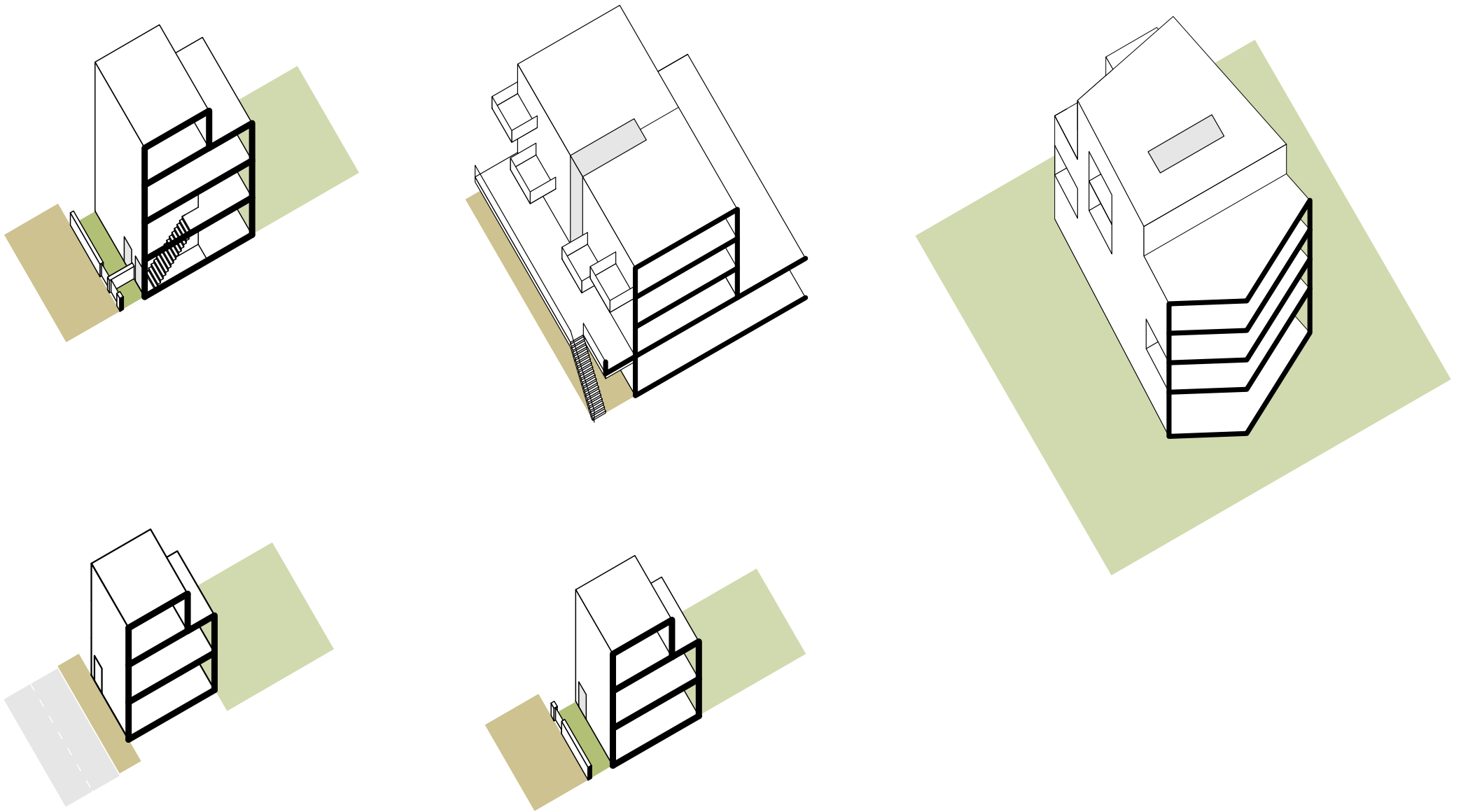
- Het ondergrondse parkeersysteem wordt geconcipieerd met een centrale ondergrondse straat, aantakkend op de inrit en net achter de bouwlijn van de achterkanten van het Hofkwartier gelegen, onder de plint met passage. Op deze straat takken verschillende parkings aan, sommige privaat, andere publiek. De bestaande ondergrondse parkings en deze in constructie aan het Hofkwartier kunnen ook aantakken op de ondergrondse straat.
- Niet alleen de bovengrondse parkeerplaatsen in het binnengebied, maar ook het parkeren op de Grote Markt zou op lange termijn ondergronds gebracht kunnen worden. Ook het parkeren voor de commerciële en publieke functies en voor de nieuwe woonontwikkelingen zou aan deze ondergrondse parking gekoppeld kunnen worden.

EEN MIX VAN WOONTYPOLOGIEËN, AANGEPAST AAN DE CONTEXT

- Aan de achterkanten van het Hofkwartier past een stevige bebouwingsrand die rekening houdt met de diepe commerciële volumes op de gelijkvloerse verdieping. De appartementen op de verdiepingen richten zich naar het park, en zijn ontsloten via een gaanderij. Op de hoeken passen hier enkele hogere accenten.
- Aan de achterkanten van de Zandstraat en Nieuwstraat voorzien we kleinschalige bebouwingsfragmenten op maat, rond collectieve tuinen die de overgang maken naar de bestaande bebouwing. Deze woningen hebben allemaal een eigen voordeur. Deze ontwikkelingen moet er voor zorgen dat de bestaande woningen een afwerking krijgen naar het binnengebied.
- Aan de Belgiëlaan wordt een losstaand volume voorgesteld, ingeplant in het groene binnengebied. Op het gelijkvloers kan een publieke of commerciële functie komen, aansluitend op de open ruimte. Door de losse inplanting kan de groene open ruimte van het binnengebied maximaal doorlopen tot aan de Belgiëlaan.

EEN FASEERBARE ONTWIKKELING

- Het bouwblok heeft een gefragmenteerde eigendomsstructuur met delen in eigendom van de stad, en andere delen verspreid over verschillende private eigenaars.
- Wij hebben ervoor gezorgd dat de krachtlijnen zo zijn uitgezet dat er zoveel mogelijk rekening gehouden wordt met deze eigendomsstructuur, zodat het project opgedeeld kan worden in haalbare deelontwikkelingen.
- De timing van elk deelproject op lange termijn zal dus ook afhankelijk zijn van het initiatief van de betrokken private eigenaar. In dit masterplan kunnen verschillende deelprojecten onafhankelijk van elkaar ontwikkeld worden.
- Het nieuwe binnengebied zal dus morgen nog niet af zijn. Maar anderzijds kunnen bepaalde deelprojecten morgen wel al opgestart worden, indien gewenst.

Principeschetsen van de verschillende voorgestelde typologiën

Sfeerbeelden

Op dit paneel staan enkele collages, die weergeven hoe het bouwblok er later uit kan gaan zien. Het zijn sfeerbeelden die een mogelijke invulling van de krachtlijnen illustreren. Het zijn geen plaatjes die letterlijk nagestreefd moeten worden bij de uitwerking van de deelprojecten.

“Een groen en levendig binnengebied, met nieuwe voorkanten en mix van wonen en andere functies.”

Centraal in het binnengebied komt er een hedendaagse parkuitbreiding, met groen en zitplekken. Rijwoningen, gestapelde woningen en appartementen kijken uit op dit binnengebied en hebben hier hun voordeuren. Daarnaast kunnen er zich ook publieke, commerciële of horeca-functies richten naar deze nieuwe publieke kern. Zo ontstaat er een levendig binnengebied.

Rechts herken je nog de muren van 't Loopke, dat een belangrijke verbinding voor fietsers en voetgangers blijft. Verder zie je rechts ook de parkwoningen. Links zie je de parkappartementen, met zuid-westgerichte terrassen. Op de gelijkvloers, op de hoek met de Grote Markt, wordt er een vervanging van de functies van het Hof gesuggereerd.

“Het groene binnengebied en de Grote Markt worden met elkaar verbonden, met op de hoek het nieuwe Hof.”

De doorsteek, langs hotel Karmel en 't Hof, wordt verbreed. Een nieuwe ontwikkeling, met bijvoorbeeld 't Hof op gelijkvloers en woningen op de verdiepingen, kan zich richten naar de Grote Markt, en volledig doorlopen tot aan het binnengebied.

Het binnengebied krijgt zo een directe relatie met de Grote Markt. 't Loopke gaat vanaf de Belgiëlaan dwars door het bouwblok en komt via deze doorsteek aan op de Grote Markt. Het groen van het Stadspark wordt, via het binnengebied, ook visueel doorgetrokken tot de Grote Markt.

“De toegang tot het Stadspark aan de Nieuwstraat wordt uitgebreid, en biedt de mogelijkheid tot parkwoningen.”

Aan de Nieuwstraat krijgt het Stadspark een duidelijke toegang, met een voorpleintje, waarop de bestaande statige linde een prominente plek krijgt. Nieuwe woningen bakenen deze toegang af. Deze woningen hebben hun voordeur naar het park, een ommuurd voortuintje zorgt voor de nodige privacy.

“Het Stadspark krijgt een duidelijke entree aan de Belgiëlaan, gecombineerd met ‘t Loopke, dat de verbinding maakt tot de Grote Markt.”

De toegang aan de Belgiëlaan wordt op korte termijn al aangepakt, in combinatie met ‘t Loopke. Op lange termijn wordt het contactoppervlak met de Belgiëlaan nog verder uitgebreid. Een losstaand volume kan in het uitgebreide park komen te staan.

Verderop langsheen de Belgiëlaan zie je de herontwikkeling van de (voormalige) C&A, met op gelijkvloers winkelruimte en parkappartementen op de verdiepingen. Een gaanderij ontsluit deze woningen. Samen met de uitpandige terrassen zorgt dit voor een geanimeerd beeld naar het binnengebied.

De auto gaat aan de Belgiëlaan ondergronds, zodat de rest van het bouwblok autovrij wordt.

